

ІМ ДАВЕРАНА ЗДАРОЎЕ НАРОДА

ГУТАРКА З МІНІСТРАМ
АХОВЫ ЗДАРОЎЯ СССР
Б. В. ПЯТРОЎСКИМ

19 чэрвеня ўпершыню ў Савецкім Саюзе адзначаўся «Дзень медыцынскага работніка». У гутарцы з карэспандэнтам ТАСС міністр аховы здароўя СССР, прафесар Б. В. Пятроўскі сказаў:

У СССР ахова здароўя народа прызнана справай выключнага значэння. Дзяржаўная важнасць савецкай аховы здароўя не раз падкрэслівалася Уладзімірам Ільічам Леніным, адлюстравана ў расшэраных Вархоўнага Савета і Савета Міністраў СССР.

Службу здароўя ў нашай краіне нясуць больш як чатыры мільёны чалавек, у тым ліку 555 тысяч урачоў. З году ў год растуць дзяржаўныя асігнаванні на патрэбы аховы здароўя і фізічную культуру. У 1966 годзе яны складаюць больш як сем мільярдаў рублёў. Гэта больш чым удвая перавышае ўзровень асігнаванняў 1950 года.

Савецкая ахова здароўя, у аснове якой ляжыць прафілактыка, папярэджанне захворванняў, цесна звязана з навукай. Навуковымі даследаваннямі ў галіне медыцыны ў СССР занята звыш 44 тысяч чалавек. Даследаванні вядуцца больш чым у 300 навукова-даследчых інстытутах і ўстановах, на кафедрах 87 вышэйшых навучальных медыцынскіх устаноў.

Выдатнымі памочнікамі ўрачоў з'яўляюцца многія члены Саюза таварыстваў Чырвонага Крыжа і Чырвонага Паўмесяца СССР, які налічвае цяпер у сваіх радах 65 мільёнаў чалавек.

Савецкія ўрачы і вучоныя, савецкая медыцына і ахова здароўя заслужылі славу ва ўсім свеце сваім гуманізмам і выдатнымі навуковымі дасягненнямі. Многім медыцынскім работнікам прысвоена высокае званне Героя Сацыялістычнай Працы, лаўрэатаў Ленінскай і Дзяржаўных прэмій. Больш як 16 000 медыцынскіх работнікаў узнагароджаны ордэнамі і медалямі СССР, звыш 100 000 чалавек — значком «Выдатніку аховы здароўя».

Нашы медыцынскія работнікі з вялікай гатоўнасцю, бескарысліва перадаюць свой вопыт іншым

народам і ў першую чаргу народам развіваючыхся краін Азіі, Афрыкі, Лацінскай Амерыкі. Савецкія ўрачы прымаюць актыўны ўдзел у рабоце Сусветнай арганізацыі аховы здароўя і яе бюро ў Жэневе, Александрыі, Капенгагене, Нью-Дэлі, працуюць у экспертных камітэтах СААЗ. Нашы медыкі працуюць у Йемене, Алжыры, Малі, Тунісе, Угандзе, Камбоджы, Бірме і ў радзе іншых краін.

З дапамогай Савецкага Саюза пабудаваны і ўзводзяцца бальніцы і прадпрыемствы медыцынскай прамысловасці ў радзе сацыялістычных краін, а таксама ў Індыі, Непале, Гвінеі, Інданезіі, Самалі, Іраку і іншых краінах.

Цяпер савецкія ўрачы, складаюць больш як чвэрць урачоў усяго свету і палавіну ўрачоў Еўропы. Сярод студэнтаў-медыкаў у Савецкім Саюзе ёсць прадстаўнікі 113 нацыянальнасцей і народнасцей. Падрыхтоўка ўрачоў вядзецца на сур'ёзнай агульнабалагічнай і клінічнай аснове.

Перад савецкімі медыкамі стаяць вялікія задачы. Становіцца ўсё больш ясным, што ў сучасных умовах паўнацэнная медыцынская кваліфікаваная дапамога можа быць найлепшым чынам арганізавана толькі шляхам далейшай яе спецыялізацыі. З гэтай мэтай у СССР сістэматычна павялічваецца колькасць спецыялістаў — тэрапеўтаў, хірургаў, акушэраў-гінеколагаў, неўрапатолагаў, акулістаў. З'явіліся новыя медыцынскія спецыяльнасці, такія, як анестэзіялогія, сардэчна-сасудзістая хірургія і дзіцячая хірургія і г. д.

У Савецкім Саюзе створана сістэма ўдасканалення медыцынскіх работнікаў, якая паводле агульнага прызнання не мае сабе роўных у свеце. У краіне адкрыты 13 інстытутаў і 12 факультэтаў спецыялізацыі і ўдасканалення ўрачоў. Толькі ў 1965 годзе ў іх прайшлі падрыхтоўку больш як 45 тысяч спецыялістаў.

Сучасная медыцына ператварылася ў самую складаную галіну чалавечых ведаў. Для дыягностыкі

і лячэння цяпер патрэбны тонкія лабараторныя метадыкі, рэнтгенаўская апаратура, складаныя прыборы і інструменты, эфектыўныя прэпараты. Цяпер у нас ствараецца новая матэрыяльная база аховы здароўя і медыцыны. Рахэне аб гэтым прынята XXIII з'ездам КПСС і Савецкім ўрадам.

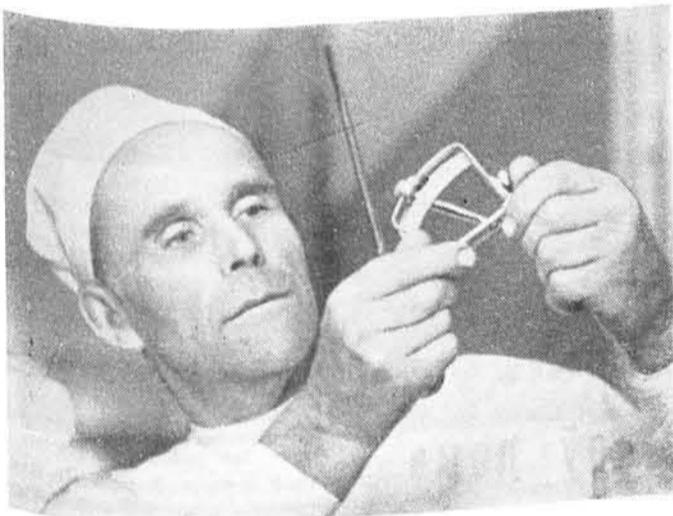
У пяцігадовым плане на 1966—1970 гады, у прыватнасці, прадугледжваецца далейшы рост колькасці ложкаў у стацыянарных установах. За пяцігодку яна павялічыцца на 450 тысяч. К канцу 1970 года агульная колькасць бальнічных ложкаў ва ўстановах аховы здароўя краіны дасягне 2 680 тысяч, або амаль 11 ложкаў на 1 000 жыхароў. Будучы ўзводзіцца буйныя бальніцы, здольныя забяспечыць аказанне кваліфікаванай медыцынскай дапамогі па ўсіх спецыяльнасцях.

Выпуск прадукцыі медыцынскай прамысловасці ў гэтым пяцігоддзі ўзрасце ў параўнанні з папярэднім пяцігоддзем у 1,7 раза.

Савецкія медыкі не забываюць аб складаных навуковых праблемах, якія патрабуюць хутэйшага вырашэння. І да іх ліку адносяцца распрацоўка новых метадаў прафілактыкі, дыягностыкі і лячэння сардэчна-сасудзістых захворванняў, злякасных пухлін, вірусных хвароб, асабліва грыпу, абменных і алергічных захворванняў. Няма сумнення ў тым, што нашы вучоныя і ўрачы прыкладуць усе сілы для хутэйшага вырашэння гэтых праблем.

Працоўныя нашай краіны добрым словам успамінаюць імёны ўрачоў — герояў грамадзянскай вайны і Вялікай Айчыннай вайны савецкага народа, удзельнікаў мірнага будаўніцтва ў нашай краіне. І, вядома, няма магчымасці назваць імёны ўсіх байцоў больш чым 4-мільённай арміі медыцынскіх работнікаў, якая дзейнічае цяпер на фронце здароўя. Таму глыбокай удзячнасці і павагі заслугоўваюць усе савецкія медыкі, якія працуюць на неабсяжных прасторах нашай краіны.

ГАЮЧЫЯ РУКІ

С. Навумовіч — вынаходнік арыгінальнага прыстасавання для аперацый.

Міша Ф. упершыню ў жыцці пайшоў сам. Не, хлопчыку не адзі і не паўтара года, калі, звычайна, дзеці становяцца на ногі. Міша — падлетак. Але хадзіць ён да гэтага часу не мог: перахварэў у раннім маладстве на поліяміэліт.

І вось бацькі хлопчыка дачакаліся, што ў Мінску ёсць установа, дзе лечыць такія захворванні — Навукова-даследчы інстытут траўматалогіі і артапедыі. Сюды і прывезлі яго сына. Прывезлі з надзеяй і ў той жа час з затоенай трывогай у сэрцы — вельмі ж бездапаможнае было дзіця.

І Міша стаў на ногі... Пасля доўгага лячэння, пасля складанай аперацыі. Не будзем паглыбляцца ў метады гэтага лячэння. Раскажам лепш пра людзей, што ставяць на ногі многіх такіх, як Міша, хто вяртае радасць бацькам і ўсешку дзецям.

Пазнаёміся з Сямёнам Сцяпанавічам Навумовічам — кіраўніком дзіцячага артапедычнага аддзялення. Гэта ён якраз і рабіў аперацыю Мішу. Хударлівы твар, з над белаўшаначкі на скронях прабіваецца сівізна. Пра сябе Сямён Сцяпанавіч расказвае еціла. Скопчыў Мінскі медыцынскі інстытут. Абараніў кандыдацкую дысертацыю... Закончыў работу над доктарскай...

Магчыма і засталася б для нас невядомай адна цікавая дэталё з біяграфіі Навумовіча, калі б дырэктар навукова-даследчага інстытута прафесар Роза Міхайлаўна Мініна не падказала:

— А Сямён Сцяпанавіч да таго ж у нас і вынаходнік. Сапраўды, С. Навумовіч сканструяваў арыгінальны апарат — накіравальнік спіны для аперацыйнага лячэння медыяльных пераломаў шыйкі

бядра. Эфектыўнасць яго даўно правярана на практыцы. Кіраўнік клінічнага аддзялення для дарослых хворых кандыдат медыцынскіх навук Іосіф Робертавіч Варановіч таксама сканструяваў прыстасаванне для аперацый, вельмі протгае і ў той жа час вельмі зручнае. Гэты апарат Варановіч з поспехам дэманстраваў на I Усеаюзным з'ездзе траўматологаў і артапедыў у Маскве.

Вось Іосіф Робертавіч заходзіць у палату да пацыентаў з традыцыйным пытаннем:

— Ну, як сябе адчуваеце?

— Дзякую, добра, — чуецца ў адказ.

Дзякую, добра... Як прыемна доктару чуць гэтыя словы! Сотні, дзесяткі сотняў раз чула іх дырэктар інстытута Р. М. Мініна. Інстытут траўматалогіі і артапедыі яна ўзначальвае 16 гадоў. Памтаю час, калі тут не было ніводнага медыка з вучонай ступенню. А цяпер у інстытуце — 18 кандыдатаў медыцынскіх навук, трое падрыхтавалі доктарскія дысертацыі. Шмат і здольнай моладзі. З маладымі навуковы-

мі супрацоўнікамі Анатолям Бракаўцом, Віктарам Дзвіндзенкам, Алегам Казарыным, медыцынскімі сёстрамі Капіталінай Юдзінай і Людмілай Журковай і прыйшла Роза Міхайлаўна ў дзіцячую палату прыроджаных выхілаў, калі мы знаходзіліся ў Інстытуце. Уважліва схіліліся ўрачы над маленькай дзіўчынкай. Што яе чакала б у будучым, калі б яна не трапіла ў гэтую палату? Прыроджаная кульгавасць, ад якой што пазней, то цяжэй пазбавіцца.

Маленькія хворыя з цікаўнасцю пазіраюць на людзей у белых халатах. Яны яшчэ не разумеюць, колькі сілы, колькі ўмельства аддаюць урачы, каб вярнуць ім дужасць, прыгажосць.

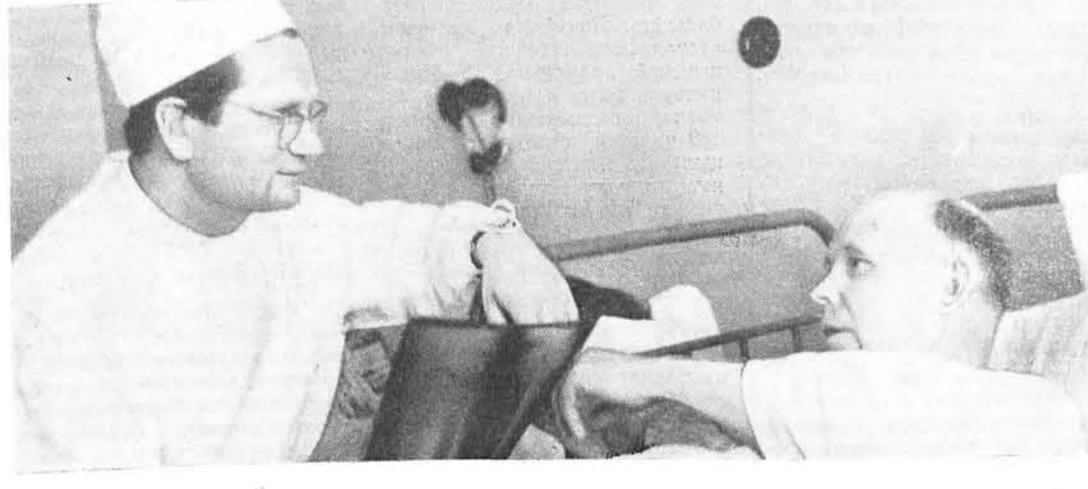
Скупымі радкамі рэпартажу мы расказалі толькі пра некалькіх вучоных інстытута. Тыя ж самыя цёплыя словы можна было б сказаць і пра іншых. Усё яны шчыра радуюцца, калі хворыя на запяганне аб самаадчуванні вымаўляюць словы: «Дзякуй, добра».

С. БЛАТУН.
Фота Ул. Крука.

Пільнае «вока» у Я. Мальцавай.

— Ну, як сябе адчуваеце! — пытаецца І. Варановіч.

Уборка сена ў сельгасарцелі «Перамога» Гомельскага раёна.

Фота Ул. Лупейкі.

У Мінску адбылося вялікае авіяцыйнае свята, арганізаванае рэспубліканскім спартыўным авіяклубам ДТСААФ БССР. У свяце прынялі ўдзел мацнейшыя спартсмены клуба — лётчыкі, парашутысты, планерысты і авіямадэлісты. На здымку: парашутысты муж і жонка Раманюкі — рэкардсменка свету Валяніціна і першаразднік Мікалай. Яны выканалі сямейны зацяжны скачок на дакладнасць прыжамлення.

Фота І. Змітровіча.

МАСКВА

З Хельсінкі ў Маскву вярнуўся Старшыня Савета Міністраў СССР А. Касыгін. Ён знаходзіўся ў Фінляндыі з афіцыйнымі візітамі па запрашэнню прэзідэнта Фінляндскай рэспублікі Урха К. Кеканена. А. Касыгіна суправаджалі першы намеснік міністра замежных спраў СССР В. Кузняцоў і загадчык аддзела скандынаўскіх краін МЗС СССР А. Захараў.

МІНСК

Умельцы гадзіннікавага завода выпускаюць не толькі гадзіннікі, але і унікальныя настольна-такерныя станкі, з дапамогай якіх можна вырабляць розныя прыборы. Яны універсальныя. На іх можна абточваць дэталі з дакладнасцю да дзвюх тысячных міліметра, рабіць фрэзероўку і шліфоўку.

У многія краіны свету ідуць сабранныя на заводзе станкі. Нядаўна была адгружана чарговая партыя ў Аб'яднаную Арабскую Рэспубліку і Балгарыю, збіраюцца станкі для адпраўкі ў Індыю і В'етнам. І калектыў прадпрыемства ўпэўнены: станкі з гонарам пройдуць усе выпрабаванні.

КАЛІНКАВІЧЫ

Старажылы Палесся не памятаюць, каб так рана раслі грыбы, як сёлета. Ураджай іх чакаецца багаты. Работнікі спажывецкай кааперацыі Калінкавіцкага раёна стварылі ўжо 60 грыбаварных пунктаў. У мінулым годзе было сабрана 47 тон грыбоў. Сёлета вырашана нарыхтаваць толькі на экспарт 63 тоны лісчак і баравікоў.

ГОМЕЛЬ

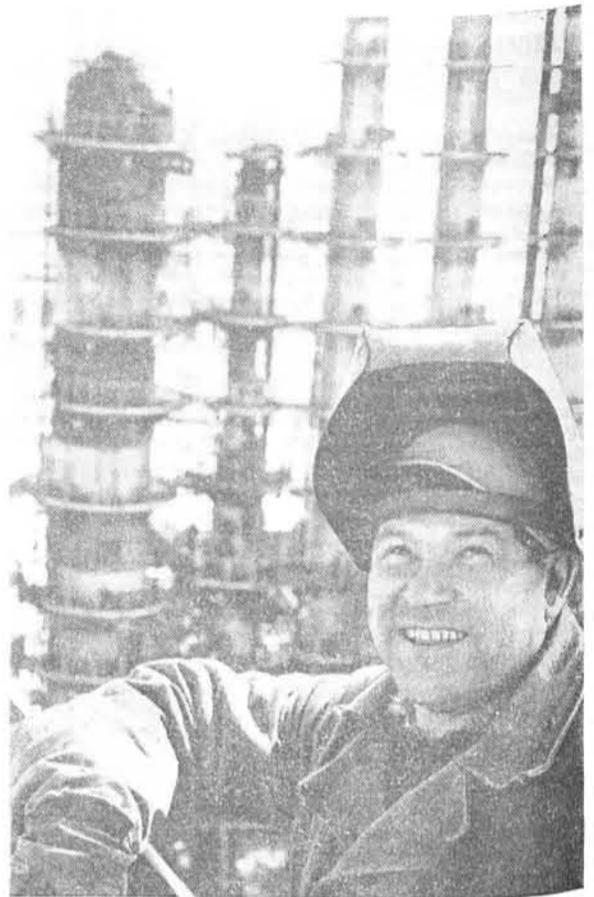
Да сезону масавых водпускау суднабудаўнікі Верхне-Дняпроўскага параходства падрыхтавалі камфартельны турысцкі цеплаход «Емялян Барыкін». У яго дзвюх- і чатырохмесных каютах 170 спальных месц. Плывучая турысцкая база мае добра абсталяваны салон-сталовую, пакоі адпачынку, месцы для прыёму сонечных і паветраных ваннаў. Цеплаход «Емялян Барыкін» адчаліў ад гомельскай прыстані і ўзяў курс на Кіеў, Рэйс па Сожу і Дняпру працягнецца 8—10 дзён. За сезон цікавае падарожжа па прафсаюзных пуцёўках на цеплаходзе «Емялян Барыкін» зробіць каля дзвюх тысяч турыстаў.

МІНСК

У вобласці цяпер газіфікавана больш сарака тысяч кватэр на звадкаваным і каля дзвюх тысяч — на прыродным газе. Агульная працягласць газавых сетак складае каля 80 кіламетраў. Газ выкарыстоўваецца таксама больш як 600 прамысловымі і камунальна-бытавымі прадпрыемствамі. У вобласці цяпер няма ніводнага раёна, дзе б не выкарыстоўваўся газ.

ся газ. Колькасць населеных пунктаў, якія атрымліваюць гэта танае і зручнае паліва, пастаянна расце і ўжо складае лічбу 263.

Паспяхова вядуцца работы па газіфікацыі ў Слуцку, Салігорску і многіх іншых гарадах Міншчыны. Сёлета прыродны газ атрымае г. Нясвіж, калгас імя 17 верасня, інстытут пладаводства, агародніцтва і бульбы ў в. Самахвалавічы і інш.

Адзін з лепшых будаўнікоў Полацкага нафтапрацоўнага завода зваршчык Давыдаў.

Фота Ул. Казлова.

ВАСІЛІУ ТРАБЕ ў АНГЛІЮ

ЧАКАЕМ У ГОСЦІ

Дарагі брат Васіль!
З таго часу, як лёс разлучыў нас, прайшло 25 год. Тэрмін невялікі, але як змянілася жыццё. Вёску Дубнякі не пазнаць. Уздоўж вуліцы выстраіліся дабротныя дамы пад шыфернымі дахамі. Калгаснікі сюды сціліліся з хутароў. Будавацца дапамагалі ім дзяржава, арцель.
Перабудаваў і я свой дом, замяніў дах, падняў сцены, абшыў новымі дошкамі. Маю тры пакоі і прасторную кухню. Мы з жонкай працуем у калгасе. Зарабляем добра. Я, напрыклад, кожны месяц атрымліваю 50 рублёў грашыма і 85 кілаграмаў хлеба. Апрача гэтага, маю падсобную гаспадарку: карову, цяляшкі, 2-х свіней, 8 авечак, 4 пчаліныя вульі.

Прысядзібны ўчастак — 40 сотак.
Дзеці вучацца ў школе. Марыя — у 8 класе, а Мікалай — у сёмым. Есць магчымасць атрымаць не толькі сярэдняю, але і вышэйшую адукацыю. Ты ж памятаеш стрывечнага брата Расціслава Невяровіча. Ён завочна заканчвае педагагічны інстытут і працуе настаўнікам у васьмігадовай школе.
Летась у калгасе здалі ў эксплуатацыю прасторны магазін, у якім любібога тавару ўдастатку. Цяпер распачата будаўніцтва двухпавярховай школы ў суседняй вёсцы Шыці. Есць у нас свой клуб, бібліятэка. Амаль кожны дзень дэманструюцца кінафільмы, даюцца канцэрты.
Не убачыш цяпер на палях ка-

ня з бараной або плугам. У нашым калгасе 11 трактараў, 8 аўтамашы, 3 камбайны, многа іншай сельгаспадарчай тэхнікі.
З кожным годам добраўпарадкаванасць вуліцы. Асабліва прыгожа летам. Для дамоў палісаднікі з рознымі кветкамі, сады, ягаднікі. Сэрца радуецца за багатае і прыгожае жыццё. Прыязджай у госці і сам усё убачыш. А дабрацца да нас зусім лёгка. Праз вёску Шыці праходзіць новая шаша. Два разы ў дзень курсіруе пасажырскі аўтобус з Браслава, ды ў любы час можна ўзяць таксі. Чакаем цябе ў госці.
З прывітаннем Георгі ТРАБА.
Браслаўскі раён, Віцебская вобласць.

Маладзечанскі ўлікова-планавы тэхнікум рытуе для спажывакааперацыі рэспублікі бухгалтараў і эканамістаў. Зараз на стаянныя займаецца каля 800 юнакоў і дзяўчат, больш 1200 чалавек з'яўляюцца завочнікамі.

Фота П. Наватарова.

НАШЫ КАРЭСАНДЭНТЫ ПАВЕДАМЛЯЮЦЬ

У Краснаполлі

У архівах захаваліся дакументы, з якіх можна даведацца аб тым, якім было Краснаполле да Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Вось адзін з такіх запісаў:

«У Краснаполлі была ў асноўным вытворчасць, якая належала самітужнікам-аддзёлкам: шаўцам, кавалям, гарбарам. Былі надомныя краўцы і канялюшыя майстэрні. Мэблю выраблялі самітужнікі-сталяры. Два майстры займаліся вырабам сней і калёс».

А цяпер у раённым цэнтры ўзвышаюцца прыгожыя карпусы маслазавода, аснанага найноўшым абсталяваннем, карпусы льнозавода. Есць таксама завод па перапрацоўцы гародніны, які пастаўляе свю прадукцыю ў розныя гарады рэспублікі, прамысловы камбінат бытавога абслугоўвання. На прадпрыемствах усё асноўнае працэсы вытворчасці механізаваны.

Змянілася за гады Савецкай улады не толькі прамысловасць. Раней у Краснаполлі

быў адзін сельскі ўрач, два прыватныя ўрачы і бабка-павітуха. На аднаго ўрача прыходзілася больш пяці тысяч чалавек, а на адно бальнічнае месца — 310 чалавек. Лячэньне было платнае, і далёка не кожны меў магчымасць лячыцца. Большасць насельніцтва жывялася без медыцынскай дапамогі, у вянкі — вялікая смиротнасць, асабліва сярод дзяцей.

Зараз на ўскраіне гарадскога пасёлка ўзвышаюцца прыгожыя цагляныя будынкі. Гэта бальніца. Лячэбныя кабінеты абсталяваны найвышэйшай медыцынскай апаратурай. У Краснаполлі зараз працуюць 25 урачоў з вышэйшай адукацыяй, 109 чалавек сярэдняга медыцынскага персаналу. У бальнічным гарадку адразу могуць знаходзіцца на лячэньні 225 чалавек. На кожнага 220 чалавек насельніцтва прыходзіцца па аднаму ўрачу.

У райцэнтры ёсць станцыя хуткай дапамогі, аптэка, санітарна-эпідэміялагічная станцыя, якая праводзіць вялікую прафілактычную работу па пераўраджанню захворванняў.

У гарадскім пасёлку ёсць народны тэатр, дом культуры,

раённая бібліятэка з кніжным фондам больш 30 тысяч экзэмпляраў кніг, дзіцячая бібліятэка. Бібліятэкі ёсць таксама на прадпрыемствах, ва ўстановах, у школах.

Вось яшчэ адзін запіс: «Да 1917 года ў Краснаполлі былі царкоўна-прыходская і земская школы. У іх было па тры вучэбныя класы і па аднаму падрыхтоўчому. У кожнай школе было па аднаму настаўніку. Дзеці вучылі арыфметыку, рускую мову і закон божа. Письменнага насельніцтва перад Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыяй было 12 працэнтаў».

Апрача агульнаадукацыйных школ, ёсць музычная школа-сямігодка, у якой навучаецца 70 хлопчыкаў і дзяўчынак. Многія рабочыя і служачыя маюць у сваіх кватэрах піяніна, баяны і іншыя музычныя інструменты.

Змяніў сваё аблічча і сам пасёлак. У цэнтры яго ўзвышаецца універмаг, побач — магазін харчовых тавараў і рэстаран, а далей — дом культуры, цыяты парк. З кожным годам вырастае ўсё больш двухпавярховых жылых дамоў.
С. СЯМЕНАУ.

Зноў дома

Дачка Еўдакіі Іванаўны Нічыпарчук, якая яшчэ чатырнаццацігадовай дзяўчынкай разам з бацькам паехалі ў Канаду, калікала маці да сябе. Доўга вагалася старэй. Шкада было пакідаць родны дом, садок, але ж вельмі хачелася сустрэцца з Пасцям, якую не бачыла сорак год. Прадала яна дом, маёмасць і паехала за акіяна да дачкі.

Незабыўна гэта была сустрэча, многа было праліта сляз. І вось для сямідзесяцінацігадовай жанчыны пачалося нязвычайнае жыццё ў шумным, незнамым горадзе. Выйдзе яна на вуліцу — усё чужыя, ні з кім не пагаворыць, ды і мова невядомая. У магазінах многа тавараў, але пасрабуў купіць іх, калі ў кішэні няма грошай.

Усяго чатыры месяцы пражыла Еўдакія Іванаўна ў дачкі. Усё больш змякчалеся ў сабе, рабілася маўклівай.

— Не хачу тут заставацца, — сказала яна аднойчы Пасці. — Не падабаецца мне.

— Да каго ж ты паедзеш? —

спытала дачка. — Родных жа ў цябе там няма. Дома няма...
— Усё роўна паеду. Да пляменьніцы. Леппі жыць у чужых людзей, ды на радзіме, чым у родных на чужыне.

Аб усім гэтым Еўдакія Іванаўна раскалала мне ў Брэсце, у доме № 10 на Кааператывнай вуліцы. Як самага блізкага, самага дарагога чалавека, сустрэлі яе пляменьніца Ганна Раманаўна Блішцова і яе муж Міхайл Маркавіч. Яны прынялі яе ў сваё сям'ю, дзеліць з ёй і радасць, і гора.

У Канадзе ў Еўдакіі Іванаўны застаўся добрыя сябры. Яны пішуць ёй пісьмы. Вось адно з іх, ад Івана і Груні Нічыпарчоў. Дар'і Кавальчукі Яфіміі Аляксееў:

«Усё мя, — пішуць яны, — успамінем цябе часта. Радзі, што ты вярнулася на Радзіму, якую і ў Канадзе не забывала і ўсё сумавала на ёй. Мы жадаем табе добрага здароўя і доўгіх год жыцця».

Еўдакія Іванаўна эпоў жыць сярод савецкіх людзей, эпоў дыхаць паветрам сваёй краіны.

Ул. ТУРАУ.

Каб квітнеў наш край беларускі

У грамадска-палітычным жыцці нашай рэспублікі адбыліся дзве важныя падзеі: сесія Вярхоўнага Савета Беларускай ССР, якая зацвердзіла справаздачу аб выкананні Дзяржаўнага бюджэту за 1965 год і разгледзела меры па паліпашэнню будаўніцтва і ўтрымання дарог, а таксама Пленум ЦК Кампартыі Беларусі. Ён абмеркаваў задачы па далейшаму развіццю меліярацыі і пытанне аб ходзе капітальнага будаўніцтва і вытворчасці будаўнічых матэрыялаў у рэспубліцы.

Наўрад ці можна ўявіць сабе сённяшняю Беларусь не толькі без тых сацыяльных і эканамічных пераменаў, але і без шматграннай, настойлівай работы, якая праводзіцца па пераўтварэнню роднага краю. У гэтым плане асабае месца займаюць меліярацыя, а таксама мерапрыемствы, якія ажыццяўляюцца па добраўпарадкаванню дарог. Дарэчы, развіццё эканомікі цесна звязана з развіццём будаўніцтвам шасейных дарог. Лёгка, напрыклад, на долю аўтамабільнага транспарту прышла больш як 70 працэнтаў усяго аб'ёму перавезеных грузаў.

Таму, хто падарожнічаў па Беларусі, неабліва ўлетку, напэўна, добра запомнілася аўтамагістраль. Брэст — Мінск — Масква. Звіючая на сонцы роўнядзь асфальта-бетаніраванага пакрыцця, а ўсцяж дарогі цягнуцца купчастыя верналіны дрэў, дэкаратыўныя кусты. Такія дарогі праляглі ад Мінска да Віцебска, Гродна, Магілёва і Гомеля. А адтуль да многіх раённых цэнтраў.

Незадоўга да сесіі карэспандэнт «Голасу Радзімы» пабыў у Галоўным упраў-

ленні шасейных дарог пры Савеце Міністраў БССР. Там яго пазнаёмілі са схемай праекта, які прадугледжвае добраўпарадкаванне ўсіх дарог у рэспубліцы, у тым ліку і мясцовага значэння.

З даклада кіраўніка ўпраўлення Грыгаровіча, які выступіў на сесіі, можна было зрабіць вывад, што гэты праект ужо ажыццяўляецца. За мінулае сямігоддзе даўжыня дарог з цвёрдым пакрыццём павялічылася на 4 тысячы 600 кіламетраў, што больш у 1,3 раза, чым было пабудавана за ўсе папярэднія 15 гадоў.

Гэта нямала. Тым не менш урад рэспублікі палічыў неабходным вынесці на абмеркаванне сесіі пытанне аб мерах па паліпашэнню будаўніцтва і ўтрымання дарог у рэспубліцы. Гэту заклалачася нацяжка зразумець, калі мець на ўвазе тую спадчыну, якая дасталася яшчэ з мінуўшчыны і з часоў «гаспадарання» гітлераўцаў у дні акупацыі Беларусі.

Данутаты, як і належыць руплівым гаспадарам і дзяржаўным дзеячам, якія надзелены высокімі паўнамоцтвамі і адказнасцю, узважвалі ўсё, што можна зрабіць для таго, каб паскорыць добраўпарадкаванне старых і будаўніцтва новых дарог. Абмеркаванне паказала, што ў гэтым пяцігоддзі ёсць магчымасць павялічыць даўжыню дарог з цвёрдым і ўдасканаленым пакрыццём больш чым на 5 тысяч кіламетраў. Сесія прыняла рашэнне давесці ў гэтым пяцігоддзі ўкладанні ў дарожную гаспадарку рэспублікі да 355 мільянаў рублёў, што ў паўтара раза перавышае ўкладанні за папярэднія пяцігоддзі.

Спецыялісты, а таксама кіраўнікі ўпраўлення, з якімі карэспандэнт меў гутаркі ў час работы сесіі, прытрымліваюцца такой думкі, што ўстаноўленае заданне па добраўпарадкаванню і будаўніцтву дарог будзе перакрыта. Зыходзілі яны з простых разлікаў. У распрацаваным дарожным арганізацыйным ёсць кваліфікаваныя вопытныя кадры. Умацавалася вытворчая база. У рэспубліцы створана 22 дарожна-мостабудульнічыя раёны, 144 дарожна-эксплуатацыйныя ўчасткі. Вытворчыя фонды ўзраслі за сямігоддзе ў 2,7 раза. Дарожныя арганізацыі ўжо цяпер могуць штогод укладваць 250—300 кіламетраў асфальта-бетоннага пакрыцця. І ўсё ж інтарэсы справы, які адзначалася на сесіі, патрабуюць павялічыць намеры і размах работ. У многім поспех будзе залежаць ад вытворчай базы. Улічваючы гэта, сесія наменціла меры па забеспячэнню матэрыяламі, механізмамі і транспартнымі сродкамі дарожных арганізацый, па наладжванню навукова-даследчай работы і падрыхтоўцы інжынерна-тэхнічных работнікаў.

Можна спадзявацца, што ўсё гэта прынясе свой плён. У ліку канкрэтных арганізацыйных мерапрыемстваў, якія будуць мець немалаважнае значэнне ў пераўтварэнні забалочаных зямель Беларусі ў высокаўраджайныя палі, трэба разглядаць Пленум ЦК Кампартыі Беларусі.

Як вядома, у рэспубліцы кожны траці гектар зямлі мае пастаяннае або перыядычнае ўвільгатненне. У адпаведнасці з Дырэктывамі XXIII з'езду партыі, майскі Пленум ЦК КПСС прадугледзеў асушыць на працягу 1966—1970 гадоў у Беларусі 1 мільён 550 тысяч гектараў залішне ўвільгатненых зямель, у тым ліку на плошчы ў 500 тысяч гектараў намачаецца зрабіць перабудову існуючай, але прышоўшай у непрыгоднасць асушальнай сістэмы. Як бачыце, план меліярацыйных работ грандыёзны. На яго правядзенне спатрэбіцца затраціць

звыш мільярда рублёў. Гэта значна больш, чым было ўкладзена за ўсю папярэднюю гісторыю.

Таму зусім натуральна, што на Пленуме ішла гаворка аб тым, як усебакова падрыхтавацца да такога аб'ёму работ. Гэта важна яшчэ і таму, што ў наступным пяцігоддзі маштабы меліярацыі значна ўзрастуць. Трэба будзе асушыць і асоўць звыш 2 мільянаў гектараў. Да таго ж, меліярацыя зямель — гэта шырокае паняцце. Яно ўключае ў сябе цэлы комплекс розных, цесна звязаных адзін з адным мерапрыемстваў. Да іх, у прыватнасці, адносяцца арашэнне, асушэнне і абвадненне зямель, паверхневае паліпашэнне ўгоддзяў, барацьба з эрозіяй глебы; будаўніцтва сажалак і іншых вадаёмаў, пасадка лесаахоўных палос, увядзенне і асваенне рацыянальных севазваротаў і іншыя.

Такім чынам, ажыццяўленне гэтай складанай праграмы звязана са стварэннем мабільных атрадаў, шырокай сеткі на месцы ўпраўленняў, аснашчаных высокапрадукцыйнай тэхнікай. У гэтым напрамку ўжо зроблена нямала: утворана 57 будаўніча-монтажных упраўленняў і 4 лугамеліярацыйныя станцыі, 23 мікраённая ўпраўленні асушальных сістэм.

Удзельнікі Пленума выказалі свае меркаванні наконт таго, як умацаваць меліярацыйныя арганізацыі вопытнымі кадрамі, як у шырокіх памерах арганізаваць вытворчасць ганчарных трубак, павысіць культуру меліярацыйнага будаўніцтва.

Зыходзячы з гэтых пранапоў, Пленум вырашае ўзяць на ўвагу рэкамендацыі і меры. У прыватнасці, прадугледжваецца к канцу пяцігодкі стварыць будаўніча-монтажныя ўпраўленні ва ўсіх раёнах, дзе будуць праводзіцца меліярацыйныя работы, а парк меліярацыйнай і землярыйнай тэхнікі павялічыць больш чым у 2,5 раза. Прадугледжваецца стварыць добрую рамонтную базу і неабходныя магутнасці па вырабу жалезабетону для патрэб меліярацыі.

ДЛЯ ТЕХ, КТО НЕ ЧИТАЕТ ПО-БЕЛОРУССКИ

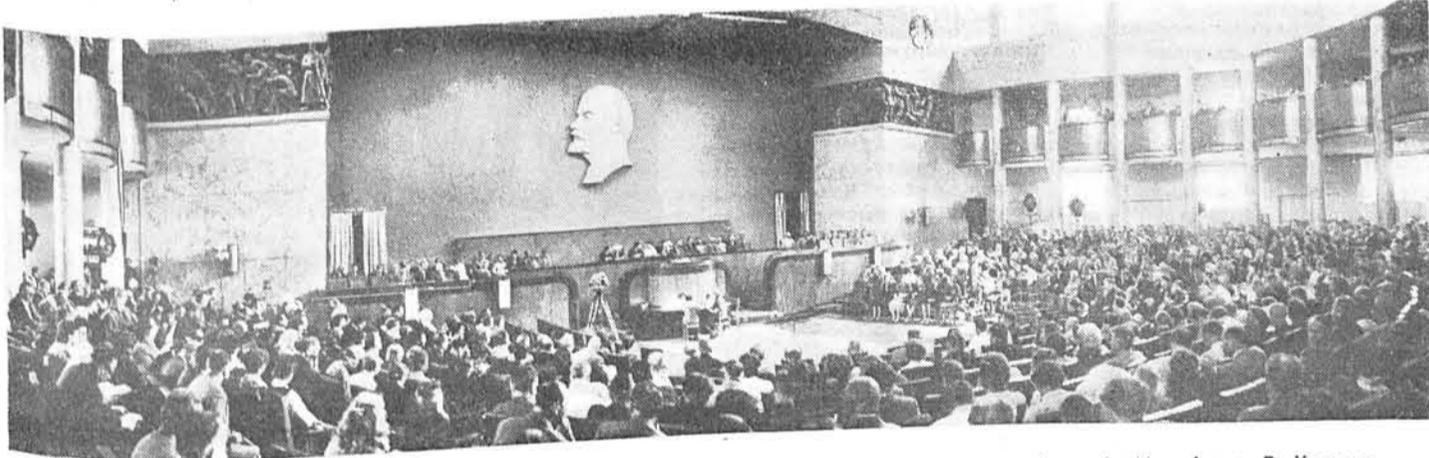
Недавно в нашей республике произошло два важных события: состоялась сессия Верховного Совета Белорусской ССР и Пленум Центрального Комитета Компартии Белоруссии. Парламент республики утвердил отчет об исполнении бюджета за 1965 год и рассмотрел меры по улучшению строительства и содержания дорог. Из доклада руководителя Главного управления шоссейных дорог при Совете Министров БССР Григоровича, с которым он выступил на сессии, видно, что за прошедшее семилетие в республике длина дорог с твердым покрытием увеличилась на 4600 километров. Это в 1,3 раза больше, чем было построено за все предыдущие 15 лет. Большие планы дорожных работ намечены и на текущее пятилетие. Пленум ЦК Компартии Белоруссии обсудил задачи по дальнейшему развитию мелiorации, решил вопрос о ходе капитального строительства и производства строительных материалов в республике. Рассказ о сессии и Пленуме помещен на 3 странице под заголовком «КАБ КВИТНЕУ НАШ КРАЙ БЕЛАРУСКИ».

На первой странице опубликована беседа с Министром здравоохранения СССР Б. В. Петровским — «ИМ ДАВЕРЕНА ЗДОРОВЕ НАРОДА». Беседа посвящена Дню медицинского работника, который 19 июня впервые отмечался в нашей стране. Министр сказал, что советские врачи составляют более четверти врачей всего мира и половину врачей Европы. В нашей стране открыто 13 институтов и 12 факультетов специализации и усовершенствования врачей. Только в 1965 году в них прошли подготовку более 45 тысяч специалистов.

Разные подарки приходится получать людям в своей жизни. Но такого, какой получила советская молодежь несколько лет тому назад, еще не удавалось никому. Наша партия и правительство подарили советским юношам и девушкам праздник молодежи. Он ежегодно отмечается в каждое последнее воскресенье июня. Торжественно и радостно отметили нашу молодежь свой праздник и нынче. Статья на эту тему помещена на 6 странице под заголовком «СВЯТА МАЛАДОСЦІ».

В Белоруссии хорошо знают имя прославленной революционерки, Героя Советского Союза Веры Хоружей. Статья «ЯК СВЯТЛО ЯРКАЙ ЗОРКІ» (5 стр.) рассказывает о подпольной работе славной дочери белорусского народа на Брестчине в годы владычества панской Польши.

На гастролях в Минске находится Витебский театр имени Якуба Коласа. Он привез столичным зрителям спектакль по пьесе Виталия Вольского «Нестерка». Вот уже 25 лет этот легкий на ногу человек в своей неизменной шапке, аккуратных лаптях и с дорожной торбочкой шагает по театральным сценам республики и Советского Союза. И везде его тепло и сердечно принимает зритель. Более подробно с ним может познакомиться и наш читатель в статье, опубликованной на 6 странице, «НЕСЦЕРКА ЗНОУ У МІНСКУ».

Фота А. Мызнікава, В. Крэтава.

Засядае беларускі парламент.

КО ВСЕМ, КОМУ ДОРОГО БУДУЩЕЕ ЧЕЛОВЕЧЕСТВА

Обращение Всемирного Совета Мира

Война затрагивает каждого из нас, она бушует во Вьетнаме, где США продолжают и усиливают свою агрессивную политику.

В Африке, Азии, Латинской Америке колониализм пытается сохранить свою власть и вернуть различными ухищрениями или методами насилия утраченное господство. Та же политика силы угрожает Европе и лишает весь мир безопасности. Эта политика делает настоятельным и неотложным решение таких чреватых опасностью проблем, как проблема пак ядерного оружия и его распространения, как проблема баз и военных блоков, баз на иностранных территориях.

Сейчас более чем когда-либо необходимо связать борьбу за национальное освобождение народов Азии, Африки и Латинской Америки с борьбой в защиту мира во всем мире.

Во всех странах и на всех континентах люди осознают опасность, которая всем им грозит. Движение протеста развивается повсюду.

Массовые общественные организации различных направлений сегодня осознают лежащую на них ответственность. Духовные и моральные силы заставляют людей и правительства быть бдительными перед лицом этой реальной опасности. Интеллигенция открывает двери университетов борьбе за мир и объединяет свои действия с массами. Мы все говорим друг с другом. Но если мы хотим достичь наших целей, мы должны высказать свои мнения, сопоставить их в открытой дискуссии

и координировать наши действия для того, чтобы:

- положить конец агрессии США во Вьетнаме;
- остановить или предотвратить все агрессивные военные действия, иностранную интервенцию и вмешательство во внутренние дела стран;
- поддержать борьбу народов за национальную независимость;
- добиться соглашения о предотвращении распространения ядерного оружия и прекратить все испытания этого оружия, включая подземные;
- выступать против использования химического и бактериологического оружия во Вьетнаме, против войны, которая без разбора ведется там против гражданского населения, и требовать, чтобы все правительства подписали Женевский протокол 1925 года и провели в жизнь Договор 1949 года;
- требовать ликвидации всех иностранных военных баз;
- добиться запрещения и уничтожения всех видов ядерного оружия путем созыва всемирной конференции в верхах по разоружению.

Во имя этих целей и усиления рядов тех, кто борется за мир, Всемирный Совет Мира адресует это обращение всем, кого волнует будущее человечества.

Принято на сессии Всемирного Совета Мира в Женеве 16 июня 1966 года.

ДЛЯ ЗДАРОЎЯ ЛЮДЕЙ

І. ІНСАРАУ,
міністр аховы здароўя Беларускай ССР

Вартавы здароўя — так трапіна ахарактарызаваў народ медыцынскіх работнікаў. Яны карыстаюцца ў савецкіх людзей вялікай любоўю і павагай. Савецкі Саюз у галіне аховы здароўя дабіўся за апошнія гады вялікіх поспехаў. Яны тлумачацца ў значнай ступені буйнымі мерапрыемствамі, якія партыя і ўрад ажыццявілі ва ўздыме матэрыяльнага дабрабыту народа.

Крок наперад зрабіла і ахова здароўя рэспублікі. ЦК КПБ і Савет Міністраў Беларускай ССР яшчэ ў сакавіку 1960 года прынялі пастанову, у якой былі зацверджаны мерапрыемствы па далейшаму развіццю аховы здароўя і медыцынскай навукі ў Беларусі. Былі распрацаваны і ажыццёўлены меры па набліжэнню кваліфікаванай медыцынскай дапамогі як да гарадскога, так і да сельскага насельніцтва, па расшырэнню і паліпшэнню амбулаторна-паліклінічнай дапамогі, умацаванню санітарна-эпідэміялагічнай службы, ліквідацыі адных і рэзкаму зніжэнню другіх інфекцыйных захворванняў, па аздароўленню знешняга асяроддзя, санітарнаму добраўпарадкаванню гарадоў і сёл, падрыхтоўцы ўрачэбных і сярэдніх медыцынскіх кадраў.

Разгарнулася вялікая будаўніцтва лячэбна-прафілактычных устаноў. За праішоўшую сямігадку па капітальнае будаўніцтва устаноў аховы здароўя рэспублікі было выдаткавана больш 63 мільянаў рублёў. Уведзена ў строй некалькі буйных клінічных бальніц у Мінску, рэспубліканскі навукова-даследчы інстытут анкалогіі і медыцынскай радыялогіі са стаяняарам на 350 ложкаў, а таксама інстытут пералівання крыві, дзіцячыя бальніцы і радзілыныя дамы ў Гродна, Брэсце, Бабруйску, Гомелі, Віцебску, гарадскія і раённыя бальніцы, паліклінікі, аптэкі і аптэчныя склады, санаторыі і іншыя ўстановы аховы здароўя. Пабудаваны бальніцы пры буйных прамысловых прадпрыемствах — на Полацкім нафтаперапрацоўчым заводзе, Салігорскім калійным камбінаце, Бярозаўскай электрастанцыі і іншых. Заканчваецца будаўніцтва бальніцы на Светлагорскім заводзе штучнага валакна. Арганізаваны медыка-санітарныя часці пры ўсіх буйных прамысловых прадпрыемствах.

Узбудылі многія гарадскія, раённыя і сельскія ўчастковыя бальніцы, у іх створаны неабходныя ўмовы для аказання высокакваліфікаванай медыцынскай дапамогі насельніцтву. Колькасць месцаў у нашых бальніцах павялічылася за сямігадку на 31 тысячы.

Вялікая ўвага ўдзялялася падрыхтоўцы, павышэнню кваліфікацыі і правільнай расстаноўцы медыцынскіх кадраў вышэйшай і сярэдняй кваліфікацыі. У 1958 годзе адкрыты новы медыцынскі інстытут у Гродна; арганізаваны стаматалагічны, педыятрычны і санітарны факультэты пры Мінскім і фармацэўтычны факультэт пры Віцебскім медыцынскім інстытутах; адкрыта дзевяць новых медыцынскіх вучылішчаў. Павялічаны прыёмы ў медыцынскія інстытуты і асабліва ў медыцынскія вучылішчы.

Колькасць урачоў, уключаючы зубных, павялічылася за сямігадку на 7,5 тысячы, а сярэдніх медыцынскіх работнікаў — на 16 тысяч чалавек. Усё гэта дазволіла лепш укамплектаваць урачамі, фельчарамі, акушэркамі, медыцынскімі сёстрамі гарадскія, раённыя бальніцы і сельскія лячэбныя ўстановы.

Вялікі ўклад уносяць вучоныя-медыкі Беларусі, якія распрацоўваюць важныя праблемы, маючыя немалое значэнне для практычнай аховы здароўя.

Паліпшэнне ўмоў жыцця і працы народа, рост яго культуры, удасканаленне арганізацыі і якасці медыцынскай дапамогі садзейнічалі ўмацаванню здароўя насельніцтва, знікненню раду хвароб.

Агульная смяротнасць нашай рэспублікі значна ніжэй, чым у высокаразвітых капіталістычных краінах. Сярэдняя працягласць жыцця ў Беларусі павялічылася да 72 год.

XXIII з'езд КПСС падкрэсліў важнасць далейшага развіцця аховы здароўя і медыцынскай навукі, наметіў рубяжы руху наперад у новым пяцігоддзі. Асноўныя напрамкі вызначаны Дырэктывамі XXIII з'езду КПСС па пяцігадовым плане развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1966—1970 гады.

Прадугледжваецца будаўніцтва новых бальніц, павелічэнне сеткі буйных многапрофільных гарадскіх і сельскіх раённых бальніц і паліклінік. Асабліва ўвага звяртаецца на расшырэнне сеткі жаночых і дзіцячых лячэбна-прафілактычных устаноў. Павялічыцца выпуск тавараў медыцынскай прамысловасці, значна будзе расшырана вытворчасць лекавых прэпаратаў, асабліва эфектыўных медыкаментаў для прафілактыкі і лячэння сардэчна-сасудзістых і псіхічных захворванняў, туберкулёзу, злаякасных пухлін, інфекцыйных і вірусных хвароб. Будучы створаны лепшыя ўмовы для далейшага расшырэння санаторна-курортнага лячэння і арганізаванага адпачынку працоўных.

Праектам плана развіцця аховы здароўя нашай рэспублікі на бягучую пяцігодку прадугледжана павялічыць колькасць ложкаў да 95 тысяч. Прычым асабліва ўвага ўдзяляецца паліпшэнню бальнічнай дапамогі дзецям, цяжарным і гінекалагічным хворым, а таксама павелічэнню колькасці ложкаў для псіхічных хворых.

У абласных гарадах і ў Мінску будуць створаны буйныя спецыялізаваныя аддзяленні ў бальніцах для лячэння розных захворванняў. З заканчэннем будаўніцтва рэспубліканскай клінічнай бальніцы ў прыгарадзе Мінска будзе створан буйны цэнтр па лячэнню хворых пухлінамі галаўнога і спіннага мозгу, па хірургічнаму лячэнню парокаў сэрца і захворванняў сасудаў. Тут будуць спецыялізаваныя аддзяленні аднаўленчай тэрапіі, лячэбнага харчавання і іншыя. У новай пяцігодцы павінна быць пабудавана не менш 18 цэнтральных, раённых і гарадскіх бальніц, некалькі новых будынкаў абласных бальніц.

Значна павялічыцца і колькасць урачоў — больш чым на 4 тысячы, а таксама сярэдніх медыцынскіх работнікаў — на 15 тысяч.

Важнейшай умовай пераўтварэння ў жыццё задач новай пяцігодкі з'яўляецца далейшы рост прадукцыйнасці працы ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі. Гэта аснова для павышэння дабрабыту народа. Прадукцыйнасць працы медыцынскіх работнікаў немагчыма ацаніць лічбавымі паказчыкамі. Добра пастаўленая прафілактычная работа па папярэджанню захворванняў у шырокім разуменні гэтага слова, своечасовы агляд хворага, правільнае яго лячэнне з улікам вопыту не толькі аднаго чалавека, але і ўсяго калектыву данай бальніцы, паліклінікі і дасягненняў медыцынскай навукі, уважлівы дагляд за хворым, чулыя адносіны да яго — усё гэта будзе садзейнічаць хутчэйшай папраўцы і аднаўленню працаздольнасці захварэўшага чалавека.

Камуністычная партыя, Савецкі ўрад і ўвесь наш народ высока ацэньваюць высакародную працу работнікаў самай гуманнай прафесіі — медыкаў. Многія медыцынскія работнікі абраны ў органы Савецкай улады, узнагароджаны ордэнамі, медалямі. Лепшым з іх прывоена званне заслужанага ўрача.

ПІШУЦЬ ЗЕМЛЯКІ

Ханна САФРАН.

Посвящаю дню матери

Письмо от сына моего, из Вьетнама, Как бурное, взволнованное море:
Письмо ребенка своей матери, Оно прошло много тысяч миль, Кричали люди: «Янки, домой!»
Читаю его с болью и слезами. «Мама, дорогая, — пишет он в день матери, — Зачем я здесь, я хотел бы понять»
Что сказать, как передать тот ужас, О, счастливый день матери! Я хотел бы поздравить вьетнамскую мать
С которым я брожу по джунглям Вьетнама Но я съел ее дом и сына убили, А завтра, быть может, убьют меня.
С сумкой на плечах, с ружьем в руках. Кругом расцветает весна, и небо так синее,
Недавно я стоял на берегу озера, Только птичий крик почему-то тосклив
И вдруг — гул самолетов. Смертоносный груз И рвется одна молитва из сердца:
Упал на землю. Это наши бомбы Скорей бы конец войне!»
По ошибке сброшены на нас. Вчера в Сайгоне бушевал О, счастливый день матери!

Я никогда не забуду свою Родину. Меня радуют грандиозные достижения Советского Союза. Внимательно изучая доклад Л. И. Брежнева на XXIII съезде КПСС, ни минуты не сомневался, что этот большой план будет выполнен в срок. Я помню слова одного американского журналиста, который посетил СССР в 1924 году. Вернувшись в Америку, он сказал: «Я видел там будущее». Время показало, что никто и ничто не может остановить прогресс Советской страны.

10 мая у нас был большой праздник — день матери. Все женщины получили подарки от родных, знакомых. А вот какое стихотворение было напечатано в газете «Марген фрайгайт». Даю его в собственном вольном переводе.

Ефим ЭПТИН.
США.

Як дарагіх гасцей прыняла беларуская сталіца ташкентскіх школьнікаў. Каля ста дзяўчынак і хлопчыкаў пасяліліся ў санаторна-лесной школе № 1 у Ждановічах. Дзеці сонечнага Узбекістана разам з беларускімі рэбяткамі весела праводзяць час у сасновым бары. Яны танцуюць, спяваюць, арганізуюць спартыўныя спаборніцтвы, купаюцца, збіраюць ягады, наладжваюць экскурсіі па месцах бабё у гады Вялікай Айчыннай вайны. Ташкентцыя рэбяткі акружаны клопатамі і увагай.

НА ЗДЫМКАХ: вучні дзевятых класаў Халіл ШАЯКУБАУ і Хуснутдзін АЛІМХАДЖАЕУ з горада Ташкента захапіліся лоўляй рыбы. Канцэрт юных ташкентцаў. Выступае сямігадовы Ібрагім АЛІЕУ.

Фота П. Наватарава.

ПРОДОЛЖАЕТ ЖИТЬ ПОСЛЕ СВОЕЙ СМЕРТИ

Зарубежная печать отдает должное успехам советской медицины. В частности канадский журнал «Норден Найбор» знакомит своих читателей с отдельными случаями из практики наших врачей. Ниже помещаем статью из этого журнала.

Валентин Черепанов, инженер по закупкам большой фабрики, часто приезжает в город Горький по делам (он работает недалеко от Горького в городе Дзержинске). Как правило, закончив дела, он торопится домой к своей жене и близнецам. Но на этот раз на улице Свердловла он внезапно остановился. Его внимание привлекла афиша, сообщающая о том, что крупнейший ученый Советского Союза профессор Неговский читает сегодня вечером лекцию. Дом был забыт. Как только открылась дверь зала, Черепанов поспешил занять место.

— Во время войны, — начал профессор, — начал

на фронт, чтобы применить на практике наш опыт по спасению людей, у которых наступила клиническая смерть. Первый успех к нам пришел на Витебском фронте. В полевом госпитале был возвращен к жизни двадцатилетний боец. — Черепанов Валентин, радист 5-го Гвардейского пехотного корпуса, был убит в деревне Скуловичи 3 марта 1944 года. — продолжал профессор Неговский. — Боец умер ровно в 7 часов 41 минуту пополудни в результате шока и огромной потери крови.

...Рой воспоминаний пронесся в голове Черепанова. Он с двумя бойцами, выполнив задание, возвращался на свою базу. Вдруг страшный взрыв взметнулся в небо. Оба товарища Валентина были убиты. Последнее, что помнит Черепанов, это слова несших его санитаров: «Не донесем до госпиталя, пропадает пульс...» Но боец был еще жив. Он

умер на операционном столе. Его смерть констатировала доктор Л. Домбровская. Немедленно профессор Неговский с тремя врачами и группой медицинских сестер приступили к применению метода реанимации (возвращение к жизни организма). 22 минуты спустя жизнь возвратилась к мертвому человеку.

Слушатели с большим вниманием слушали лекцию профессора, никто и не предполагал, что Черепанов находится среди публики. Он сидел взволнованный, не видя ничего перед собой, кроме оратора. Как только смолкли аплодисменты, Черепанов подошел к трибуне. Профессор Неговский сразу узнал его. Через несколько минут зал овацией приветствовал человека, чье имя стояло на свидетельстве о смерти 21 год тому назад.

Перевод с английского
С. АФАНАСЬЕВА.

НА ЗАСЛОНЕ МХАТА чайка — у памяць аб чэхаўскай «Чайцы», якая пачала слаўную гісторыю тэатра. Іншыя тэатры таксама маглі б намаляваць на сваёй заслоне сімвалы тых спектакляў, з якіх пачалося іх творчае жыццё. У Беларускага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы такім спектаклем-сімвалам стала купалаўская «Паўлінка». У Віцебскага тэатра імя Якуба Коласа — гэта «Несцерка» Віталія Вольскага.

Праз некалькі месяцаў тэатр імя Якуба Коласа адсвяткуе свой 40-гадовы творчы юбілей. А «Несцерку» нядаўна споўнілася 25 год. Вяскою грозная 41-га нарадзіўся гэты цудоўны фальклорны спектакль. І з таго часу ў многіх гарадах Савецкага Саюза пабываў лёгкі на нагу Несцерка ў сваёй нязменнай шапцы-кучомцы, у акуратных лапцях і з дарожнай торбачкай, надзетай на кіек.

У «Несцерцы» мы пазнаем лепшыя рысы цудоўнага калектыву Віцебскага тэатра — яго народнасць, яго імкненне да ансамблевасці спектакля, яго ўменне зрабіць гледача саўдзельнікам падзей на сцэне. Чвэрць стагоддзя выконваў ролю Несцеркі народны артыст СССР Аляксандр Канстанцінавіч Ільінскі. Чвэрць стагоддзя па вечарах перад занавесам паяўляўся Несцерка і гучна вітаў прысутных у зале: «Здарова, людцы!». І хітры погляд, усмешка, жарты зрабілі Несцерку добрым сябрам прысутных у зале. Весельчак Несцерка, хітрук і добры друг бедняка, — чвэрць стагоддзя радуе ён пры сустрэчы...

Ішлі гады, і ў адзін радасны і разам з тым сумны вечар выйшаў на сцэну тэатра імя Я. Коласа новы Несцерка: ён быў маладзейшы і больш лёгкі, але наогул — моцна напамінаў нашага старога сябра, хоць зусім і

не капіраваў яго. Гэта быў народны артыст БССР Ф. Шмакаў. Ён беражліва захаваў спадкабавыя нам рысы старога Несцеркі, але дадаў сваё ўласнае бачанне вобраза, свой характар, адбітак сваёй творчай індывідуальнасці.

...І зноў раздаецца вясель, звонкі голас: «Здарова, людцы!», і новы Несцерка дапамагае беднаму закаханаму Юрасю ажаніцца з Насцяй, перамагае

«Несцерка» зноў у Мінску

гэе нікчэмнага шкаляра Самахваляскага, абводзіць вакол пальца напышлівага пана Бараноўскага і прагнага суддзю. Вось і гэтым летам гастролі ў Мінску тэатр пачаў па традыцыі «Несцеркам».

Афіша коласаўцаў разнастайная. Побач з «Несцеркам» мы сустракаем шэкспіраўскага «Караля Ліра», «Ветрык, вей» Яна Райніса, «Гарачае лета ў Берліне» аўстралійкі Дзімфны Кюсак, «Праўду і крыўду» Міхайлы Стэльмаха, «Тэўе-малочнік» Шалам-Алейхема і «Сэрца на далоні» Івана Шамякіна. Спектаклі розныя, але ў кожным сцвярдженне, што чалавек народжаны дзеля добра, любві, стварэння.

Мінчане цёпла сустракаюць антыфашысцкі спектакль «Гарачае лета ў Берліне», які пратэс-

туе супраць мілітарызму і адраджэння нацызму ў Федэратыўнай Рэспубліцы Германіі. У ім занята многа маладых акцёраў. Так, выхаванцы Беларускага тэатральнага інстытута Галіна Маркіна і Уладзімір Куляшоў цудоўна выканалі галоўныя ролі Джой і Стэфана Мюлера. Спектакль стаў сур'ёзнай удачай тэатра.

Аб сэрцы чалавечым, аб яго радасці і горы, аб беражлівасці і дабраце, аб барацьбе за праўду і чысціню чалавечую — спектакль «Сэрца на далоні». У ім гучыць песня:

То цішэй, то чутнае другім,
Не стрымаўшы пачуцця
свайго,
Сэрца зноў жыццю спявае
гімн...
Асцярожна!.. Не парань яго!..

Гэта аб доктару Антону Ярашу — былым партызану, а сёння таленавітым хірургу, які робіць аперацыі на сэрцы. Аб яго умелы і спрытных руках, што ратуюць жыцці, і самаадданым сэрцы. Аб Зосі Савіч, чыё сэрца трымаў на далоні Яраш і чый лёс змог перарабіць нанова. Аб журналісту Шыковічу, які адшукаў дакументы падполля і расказаў праўду аб ім. Аб шкурніку Гукану. І аб многіх іншых добрых і нядобрых людзях гэты спектакль. У ім мы зноў сустрэлі Аляксандра Ільінскага — ён выканаў ролю Гукана, А. Шэлега (Яраш), Г. Маркіну (Зося) і А. Труса (Шыковіч), А. Радзьялоўскую (Клаўдзія Сухадол).

Гастролі тэатра імя Я. Коласа ў Мінску — хваляючая і радасная падзея. Для мінчан гэта радасць сустрэчы з старымі і таленавітымі сябрамі. Для коласаўцаў — экзамен перад спагядлівым, але і патрабавальным гледачом. Экзамен і на гэты раз здадзены.

Л. БРАНДАБОУСКАЯ.

КАРЦІНЫ ПЧАЛЯРА

Пэдагагічная прафесія ў Альберта Пятровіча Лыньчы. Ён — чалар саўчасна імя Малякоўскага Валожынскага раёна. І дзіва яго сапраўды імкненне да ўласлага, прыгожага. Альберт Пятровіч добра малюе. Заірніце ў яго дом, і вы трапіце нібыта ў сапраўдную карцінную галерэю. Вось яна, наша родная беларуская прырода. — у карцінах «Бярозавы гай», «Перад дажджом», «Збор грыбоў!» З майстэрствам налісана і палатно «Ленін на балконе».

Я. МАКОЎСКИ.

БУКЛЕТ «БРЭСЦКАЯ КРЭПАСЦЬ»

Хутка выдавецтва «Беларусь» выпусціць у свет буклет «Брэсцкая крэпасць». Буклет — невялікі альбом кінематографічнага фармату. У ім больш тасціўскага старонка, некалькі дзесяткаў фотаздымкаў, зробленых А. і М. Ананіевымі, А. Вялікасельцам, Я. Макарычом. Аўтар тэксту — удзельнік абароны Брэсцкай цытадэлі Аляксей Махнач.

Буклет раскажа пра Брэсцкую крэпасць, пра яе абарону, пра ўдзельнікаў слаўных баёў, якія па-геройску загінулі, і пра тых нямногіх, што засталіся ў жывых.

Знаёмыя з гэтым сводасвабодным выданнем, мы нібы робім экскурсію — ад Холмскіх варот, дзе якіх павёў байцоў у першую контратаку Самвел Матвэасян, да ўсіх асноўных участкаў абароны — Цэнтральнага вострава, Цырэнальскага, Кобрынскага, Валынскага ўмацаванняў крэпасці над Бугам.

«Лявоніха» ў выкананні артыстаў народнага ансамбля Мінскага трактарнага завода. Фота С. Ананкі.

Сябра беларускай культуры

У старажытным Львове, на вуліцы Астроўскага, жыў шчыры сябра беларускай культуры, акадэмік, доктар гістарычных навук Іван Пятровіч Крыпякевіч.

У 1909 годзе, адразу ж пасля выхodu ў свет кнігі «Адраджэнне беларускага пісьменства» І. С. Сявіцкіцага, аднаго з першых беларузнаўцаў на Галічыне, ён выдаў брашуру «Белорусцы». У ёй упершыню на Украіне надрукаваны пераклады вершай Янкі Купалы «А хто там ідзе?», «Памяці Шаўчэнка». Брашура знаёміла шырокія колы украінскіх чытачоў з Беларуссю аж ад XIV стагоддзя. Аўтар расказаў пра беларускага патрыята Васіля Ціцінскага, першадрукара Ф. Скарыну, пазнаміў з творчасцю нашага першага нацыянальнага паэта Ф. Багушэвіча.

Адна з галоўных думак гэтай кніжкі — гістарычная еднасць двух народаў-братоў. «У беларусах, — пісаў аўтар, — знайшлі мы, украінцы, шчырых сяброў і суседзяў. І не магло быць інакш. Амаль усю мінуўшчыну перажылі мы

разам з беларусамі... Ніколі не было між абоімі народамі ніякай нязгоды...»

Зірні кніжкі «Белорусцы» знаходзіцца ў Музеі Янкі Купалы.

І ў далейшым І. П. Крыпякевіч не перастае цікавіцца Беларуссю. Так, у 1917 годзе выходзіць яго праца «Бадан Хмяльніцкі і тінская шалхта», у 1929 годзе — «Вольны порт» у Старым Быхаве 1657 г.». Ён перакладае на украінскую мову «Дзевяціці» Афанасія Філіповіча, збірае звесткі пра «Беларускі (Чавуцкі) полк», які быў сфарміраваны на тэрыторыі Мінскага і Меціслаўскага вайводстваў пад час вайны з Польшчай 1654—57 гг. Тут паддзены цікавыя звесткі пра кіраўнікоў беларускіх казакаў — Івана Залатарэнку, Мацвея Старынскага, «беларускага, магілёўскага і гомельскага» палкоўніка Пчэла.

25 чэрвеня спяўніца 80 год з дня нараджэння І. П. Крыпякевіча, даўняга сябра Беларусі. Хваляцца шчыра павіншаваць яго са слаўным юбілеем!

С. ПАЦІЗНК.

Свята маладосці

Розныя падарункі даводзіцца атрымліваць людзям у сваім жыцці. Але такога, які атрымалі савецкія юнакі і дзяўчаты некалькі гадоў назад, не выпадала яшчэ нікому. Партыя і ўрад падарылі моладзі свята. У гэты дзень — апошняю нядзелю чэрвеня — для юных грамадзян краіны па-асабліваму ярка свеціць сонца, палымнеюць сцягі над вуліцамі, пясчотна шапаціць лісце ў парках, звонка грываць аркестры, серабром пераліваецца люстэркавая роўнядзь азёр і рэк. У гэты дзень ветэраны працы, старыя камуністы, былыя воіны, людзі што пражылі вялікае і багатае жыццё, ідуць да сваёй змены. Ідуць, каб расказаць маладым пра баявыя і працоўныя подзвігі, пра тое, які быў шлях нашай краіны ў грозныя гады рэвалюцыі і войнаў, у мірны час стваральнай працы.

А моладзь? Хіба ёй няма чаго расказаць людзям старэйшага пакалення? Хіба няма на

яе рахунку гераічных спраў, выдатных перамог, вялікіх подзвігаў? Есць! І нездарма зрабіла Радзіма юнакам і дзяўчатам багаты, такі каштоўны падарунак — Дзень савецкай моладзі. Умелыя ў іх рукі, гарачыя сэрцы, узнёслыя мары.

Таня Цікавенка — швачка мінскай фабрыкі імя Крупскай. Можна хто адважыцца сказаць, што ў Тані вельмі ўжо будзённая прафесія і нічога асаблівага яна ў сваім жыцці пакуля што не зрабіла. Так, між іншым, думае і сама Таня. Але людзі, якія добра яе ведаюць, — кіраўнікі фабрыкі, настаўнікі шостай школы рабочай моладзі, выхаванцы дзіцячага дома, дзе Таня расла, прытрымліваюцца іншай думкі. Таня Цікавенка — перадавая работніца, здольная вучаніца, шчырая сяброўка. Тры дні назад яна здала апошні экзамен за сярэднюю школу. У яе атэстаце — толькі добрыя і выдатныя адзнакі. А хіба гэта проста — выдатна працаваць і выдатна вучыцца? Такое пад

сілу толькі людзям мэтанакіраваным, настойлівым, працавітым, такім, якія ўмеюць і марыць, і ажыццяўляць свае мары.

Таня Цікавенка — такая. Такія ж і яе сябры па школе Люда Лук'янава, Уладзімір Хвайніцкі, Жэня Міхневіч і многія, многія іншыя — токары, слесары, шафёры, жывёлаводы... Ды хіба пералічыць усе прафесіі, якія маюць юныя грамадзяне краіны! Самаадданая праца на карысць Радзімы, выдатная вучоба ў школах, тэхнікумах, інстытутах, высокая грамадзянская актыўнасць — вось іх сённяшнія подзвігі.

Ішло па краіне маладзёжнае свята. Звінелі песні, музыка. Ды і хіба толькі моладзь святкавала? Дзевяноста мільянаў савецкіх людзей, якія атрымалі жыццёвую і ідэйную загартоўку ў радах Ленінскага камсамола, таксама ўспаміналі свае баявыя паходы і сваё гарачае юнацтва. Святкавалі і старэйшыя сябры, выхаванцы,

настаўнікі юнакоў і дзяўчат, усе людзі, якім дарагія справы, лёс, жыццё моладзі.

Камуністычная партыя, Савецкі ўрад высока цэняць справы моладзі, ускладаюць на яе вялікія надзеі. «Савецкай моладзі ўласціва рэвалюцыйная романтика — романтика працоўнага подзвігу, чалавечай высакароднасці, высокіх духоўных ідэалаў, гатоўнасць абараняць Радзіму ад любых замаху ворагаў. Партыя, увесь народ вераць у творчыя сілы моладзі. Мы хочам, каб жыццё моладзі было штодзённа напоўнена канкрэтнымі і карыснымі для нашай Радзімы справамі», — так гаварыў у дакладзе на XXIII з'ездзе КПСС Л. І. Брэжнеў. І савецкія юнакі і дзяўчаты справядліва вераць у яе, у яе шчырае, ад усяго сэрца дзякуй, даюць клятву быць заўсёды патрыётамі Радзімы, вернымі левіцямі, не шкадаваць сіл, ведаў, усяго свайго жыцця для дасягнення вялікай мэты — пабудовы камунізму.

Лясныя сестры.

Фотазьяд А. Глінскага.

ТРОЕ ИЗ ПАРИЖА

По улицам Парижа идет высокая молодая женщина. Рядом с ней пятилетняя девочка с гипсовой повязкой на руке. Женщина бережно вносит ребенка в вагон метро, а потом они пересаживаются в пригородный поезд... Уже темнеет, когда двое входят в небольшой дом под старыми каштанами. Женщина быстро снимает с руки ребенка повязку и вынимает из-под лубка... вставки для очередного номера подпольной газеты. Затем тщательно причесывает платком платок только что отпечатанных газет.

Спустя час женщина с девочкой вновь садятся в вагон.

забитый гитлеровскими офицерами. Иные из них благодушно сюсюкают с девочкой. Заботливая мамаша улыбается офицером. Остановка, и опять — мимо полицейских застав и гитлеровских шпиков...

И только на улице Театр, 106, на восьмом этаже Александра Петровна Тарасевская-Клименок вновь становится сама собой. Она торопливо укладывает свежие газеты в простенькую хозяйственную сумку — скоро сюда, на явочную квартиру, за ними придут. А затем тихо говорит маленькой девочке:

— Молодец, Аля. Только никому не говори о «большой» ручке. Так надо! А не то меня и папу заберут, ты останешься одна.

— Не скажу... — качает головой малышка.

Если в метро или вагоне поезда кто-нибудь случайно прикасался к забинтованной руке, девочка сейчас же начинала пронзительно плакать: «Больно, больно!»

— Это было не просто, — вспоминает Александра Петровна. — Долго пришлось приучать Алю. Но мне кажется, что со временем она стала действовать осмысленно, понимать, как важно довести в целостности и сохранности «бу-

мажки с буквами», как важно, чтобы никто не догадался о том, что рука болит только «понарошке».

Не зря французские и русские подпольщики гордились пятилетней Алей, называя ее самым юным бойцом французского Сопротивления.

И так целый год — каждую неделю мадам Клименок по заданию подпольного центра доставляла материал в газету.

Уполномоченный Национального фронта Гастон Ларош и руководитель группы Сопротивления Г. Шбанов (недавно он был награжден орденом Отечественной войны) всегда без колебаний поручали этой находчивой и смелой женщине из украинского городка Куяника сложные задания. Есть в книге воспоминаний участников движения Сопротивления рассказ о том, как в 1943 году А. Клименок в самом центре Парижа помогла бежать от коноводов нацистского военного пленного. Активно боролась с оккупантами и муж ее Георгий Герасимович Клименок. Много лет назад судьба занесла его во Францию. Еще в 1926 году он вступил в ряды французских коммунистов. Рука об руку муж и жена помогали собирать средства бойцам республиканской Испании. Сразу после

оккупации Франции фашисты арестовали Клименок и отправили в Германию. В книге «По следам героев берлинского подполья» и в сборнике «Да здравствует республика!» упоминается имя русского шофера такси, коммуниста-подпольщика Клименок. Он распространял подпольные газеты, листовки. В 1943 году Георгий бежал в Париж, и теперь уже вся семья принимала участие в подпольной русской организации. Когда гитлеровцы пронохали о явочной квартире на улице Театр, 106, Александра Петровна с дочерью скрылась в деревне недалеко от Парижа, а глава семьи — у товарища...

В 1947 году Клименок вернулись в Советский Союз, поселились в Воронеже.

...Позади почти двадцать лет. На улице Станкевича я разыскал квартиру Клименок. И вдруг неожиданность — оказывается, с хозяйкой дома, Александрой Петровной, мы давно знакомы. Только я не знал, что дежурная третьего этажа гостиницы «Воронеж» — седая, представительная женщина — принимала участие в движении Сопротивления во Франции.

— А зачем было рассказывать? — отвечает вопросом на

вопрос Александра Петровна. — В войну нельзя было стоять в стороне... Вот мы и делали, что могли.

Затем Александр Петровна знакомит с совсем молодой, кареглазой, как и она, женщиной.

— Это Аля. Теперь она комсомолка, инженер-технолог Дмитриенко. А вот и наша внучка.

В дверях спальни стояла двухлетняя девочка, с любопытством разглядывая незнакомого человека.

Вскоре пришел и Георгий Герасимович — высокий, загорелый, с густой седой шевелюрой. Отвечая на мои вопросы, он не спеша достает объемистый пакет из старого портфеля с книгами, письмами, документами. Вот билет члена «Национальной федерации сосланных, арестованных, интернированных патриотов, участников Сопротивления»... Номер... Дата... Фотография... И краткая записка: «Арестован 1 сентября 1939 года. Находился в тюрьме Сенте и концлагере. Бежал в июне 1943 года...»

Назавтра я заглянул в гостиницу. За небольшим столом дежурного по этажу сидела Александра Петровна и что-то записывала в тетрадь.

В. КОМОВ.

● ХРОНИКА ●

БОН. У Брэмне пачаўся суд над нацысцкім злачынцам Фрыцам Хільдэбрандам, які ў 1942—1944 гадах узначальваў аперацыю па масаваму знішчэнню старых, жанчын і дзяцей у раёне Перамышля і Драгобыча. Будучы оберштурмфюрэрам СС, забойца не толькі аддаваў загады аб знішчэнні людзей, але і ўласнаручна расстрэльваў іх чым не вінаватых мірных грамадзян. Згодна з абвінавачаннем заключеннем у кастрычніку 1942 года Хільдэбранд узначальваў «акцыю па знішчэнню яўрэяў» каля Перамышля. У 1943 годзе ён узначальваў некалькі «акцый», у час якіх былі знішчаны многія і многія сотні мірных грамадзян.

Характэрна, што аб злачынствах Хільдэбранда стала шырока вядома яшчэ ў 1950 годзе. Паважаны і працвітаючы брэмэнскі камерсант, якім стаў нацысцкі забойца пасля вайны, быў апанзаны былым вязнем лагера. Суд над Хільдэбрандам, які адбыўся толькі ў 1953 годзе, прыгаварыў забойцу да васьмі гадоў турмы. Аднак ужо ў 1955 годзе забойца апынуўся на свабодзе.

Працэс, што пачаўся ў Брэмне, пра-

цягнецца, як указвае заходнегерманскі друк, каля дзевяці месяцаў. На ім выступае амаль 350 сведак.

КАРАКАС. За заслугі ў галіне перадачы інфармацыі аб Венесуэле, а таксама за выступленне ў абарону самавызначэння народаў і міру ва ўсім свеце венесуэльская асацыяцыя журналістаў узначаліла Тэлеграфнае агенцтва Саюза нацыянальнага дыплама. Венесуэльская асацыяцыя журналістаў аб'ядноўвае ў сваіх радах усіх венесуэльскіх журналістаў, незалежна ад іх палітычных поглядаў. У рашэнні асацыяцыі аб узначаленні ТАСС падкрэсліваецца эфектыўнасць дзейнасці ТАСС, якая служыць інтарэсам усіх народаў свету.

ЗАНЗІБАР. Першы віцэ-прэзідэнт Танзаніі і прэзідэнт Занзібара Абейд Каруме заклаў першы камень на будаўніцтва сельскагаспадарчага гарадка. Дапамогу ў будаўніцтва гарадка аказвае ГДР. У гэтым годзе з данамогаў нямецкіх сяброў на ўскраіне горада Занзібар быў пабудаваны комплекс жылых будынкаў, а таксама пачата будаўніцтва новага жылога квартала ў афры-

канскім раёне Нгамбо. У добраўпарадкаванай кватэры перасяляюцца сяляне і рабочыя.

ЖЭНЕВА. 350 удзельнікаў сесіі Сусветнага Савета Міру прынялі пасланне насельніцтву горада Ташкента. Сесія Сусветнага Савета Міру, гаворыцца ў пасланні, шле гарачыя прывітанні мужнім грамадзянам сталіцы Савецкага Узбекістана, якія вытрымалі цяжкую барацьбу з разбушаванымі сіламі стыхіі і гераічна змагаюцца з рэшткамі землетрасення ў Ташкенце.

Прыхільнікі міру з 80 краін, якія ўдзельнічаюць у гэтай сесіі, поўныя ўпэўненасці ў тым, што горад Ташкент, які ўнёс свой дакладны ўклад у справу ўмацавання ўсеагульнага міру, забяспечыўшы поспех гістарычнай нарады кіраўнікоў Індыі і Пакістана, стане яшчэ больш прыгожым, дастаўляючы радасць сваім жыхарам і сябрам з усіх канцоў свету.

Жадаем насельніцтву горада Ташкента і ўраду Узбекскай рэспублікі працвітанні і новых поспехаў у барацьбе за ўсеагульны мир, гаворыцца ў заключэнне паслання.

КАНБЕРА. 58 пісьменнікаў Аўстраліі, якія прадстаўляюць амаль усю сучасную літаратуру пятага кантынента, звярнуліся з сумесным заклікам да федэральнага ўрада спыніць пасылку аўстралійскіх прызыўнікоў у Паўднёвы В'етнам. У закліку гаворыцца: «З якога боку мы ні разглядалі ўдзел Аўстраліі ў вайне ў В'етнаме, ён не з'яўляецца справай нанай, паколькі аўстралійскае грамадства не выказала яму рашучай падтрымкі. Таму няправільна з маральнага пункту погляду прымусяць маладых аўстралійцаў ваяваць у В'етнаме, асуджаць іх на магчымую смерць»...

У спісах асоб, падпісаваных заклікам, стаяць імёны такіх вядомых пісьменнікаў, як Катарына Сусана Прычард, Алан Маршал, Фрэнк Хардзі і іншыя.

АНКАРА. На беразе старажытнай ракі Еўфрат ва ўрачыстай абстаноўцы быў закладзены фундамент Кебанскай плаціны і магутнай электрастанцыі. Усе турэцкія газеты прысвяцілі гэтай падзеі вялікія артыкулы, падкрэсліваючы, што станцыя па сваіх размерах будзе трынаццатай у свеце.

● ХРОНИКА ●

ААН: ГОД ДВАЦЦАЦЬ ДРУГІ

Калі ў зале пасяджэнняў Генеральнай Асамблеі ААН на табло супраць назваў 117 дзяржаў-членаў успыхваюць рознакаляровыя лямпачкі, якія паказваюць, як розныя дэлегацыі галасуюць па тым ці іншым пытанні, выразна відаць новая тэндэнцыя, што заканамерна пракладвае сабе шлях у дзейнасці гэтага міжнароднага форуму.

Дваццаць адзін год назад, 26 чэрвеня 1945 года, на канферэнцыі ў Сан-Францыска быў падпісаны Статут Арганізацыі Аб'яднаных Нацый. Створаная ў гэты год, калі яшчэ дыміліся павільшчы і крывавіліся раны, што пакінула другая сусветная вайна, развіццёвая фашызмам, ААН аб'явілася адной са сваіх мэт, якіх гаворыцца ў яе Статуте, «пазбавіць будучыя пакаленні ад бедстваў вайны» і «праяўляць рашучасць жыць разам у згодзе адзін з адным, як добрыя суседзі». Адыграўшы рашучую ролю ў разгроме гітлераўскай вяснянай машыны, Савецкі Саюз унёс велізарны ўклад і ў стварэнне ААН, у выпрацоўку яе Статута. Членам-стваральнікам Арганізацыі Аб'яднаных Нацый стала і Беларуская ССР. Пачынаючы з канферэнцыі ў Сан-Францыска, наша рэспубліка прымае актыўны ўдзел у дзейнасці ААН, адстойвае справу ўсеагульнага міру і бяспекі народаў.

Дваццаць адзін год існавання ААН — гэта гады ўпартай барацьбы сіл міру і сацыялізма супраць сіл імперыялізму і рэакцыі. Гэта барацьба за знайсці сваё адлюстраванне і ў дзейнасці ААН. Пры гэтым практычная роля арганізацыі ў вырашэнні міжнародных праблем вызначаецца ў канчатковым выніку судыю імямі ААН. Гісторыя ААН ведае як станоўчыя рашэнні, прынятыя гэтай арганізацыяй, так і выпадкі, калі ААН не лічылася з інтарэсамі народаў, фактычна выконвала волю імперыялістычных дзяржаў.

У рады ААН уліліся многія новыя вываленныя краіны. Гэта прывяло да істотнага змянення абстаноўкі ў міжнароднай арганізацыі, прычым не ў карысць імперыялістаў. Калі стваралася ААН, у яе радах была 51 дзяржава, цяпер яе членамі з'яўляюцца 117 краін. Большасць членаў ААН цяпер — гэта міралюбівыя дзяржавы: сацыялістычныя краіны і пераходзячыя дзяржавы Азіі, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі. Савецкі Саюз актыўна садзейнічаў развіццю ўмацаванню ААН як інструменту міру і міжнарод-

лай бяспекі на аснове строгага захавання Статута ААН, ён імкнуўся садзейнічаць згуртаванню ў ААН дзяржаў, якія выступаюць супраць агрэсіі, і тым самым павышэнню ролі гэтай арганізацыі ў барацьбе за ўсеагульны мир і незалежнасць народаў.

Згуртаванне дзяржаў на антыімперыялістычнай аснове дае магчымаць прымаць рашэнні, якія адпавядаюць інтарэсам умацавання міру, развіцця ўзаемавыгаднага міжнароднага супрацоўніцтва. Менавіта такі характар маюць прынятыя ААН рашэнні аб прадастаўленні незалежнасці каланіяльным краінам і народам, аб нявыпадзе на арбіту аб'ектаў з ядзернай зброй, аб ліквідацыі ўсіх форм расавай дыскрымінацыі, аб стварэнні Канфедэрацыі ААН па гандлю і развіццю і іншыя. Асабліва трэба адзначыць прынятыя па ініцыятыве Савецкага Саюза на апошняй сесіі Генеральнай Асамблеі важныя рэзалюцыі супраць умяшання ва ўнутраныя справы дзяржаў і за пераспаўсюджанне ядзернай зброі. Актуальнасць гэтых рашэнняў відавочна. Менавіта ж цяпер імперыялістычныя колы ЗША ў тэорыі і на практыцы ідуць па шляху бесцярпымнага ўмяшання ва ўнутраныя справы іншых краін, а ўрад ФРГ шукае прараз, каб дабіцца ядзернага ўзбройства будзёсна.

Станоўчае значэнне меў і шэраг іншых рашэнняў XX сесіі Генеральнай Асамблеі, асабліва па пытанню аб ліквідацыі каланіяльных рэжымаў.

Віднае месца ў дзейнасці ААН займае шырокае кола пытанняў эканамічнага развіцця, міжнароднага эканамічнага супрацоўніцтва. Для многіх новых вываленых краін, якім каланізатары пакінулі ў спадчыну крайнюю адсталасць эканомікі, галечу і неписьменнасць насельніцтва, задача забеспячэння пазыўнага тэмпаў эканамічнага развіцця, індустрыя-скораных тэмпаў эканамічнага развіцця, сацыялістычнага мадэля развіцця мае надзвычайнае значэнне. Сацыялістычныя краіны прымаюць наагульнае развіццёвых краін у да-сягненні імі эканамічнай самастойнасці, у іх барацьбе з засіллею замежных манополій і іншымі праявамі неакаланіялізму. Сацыялістычныя краіны — члены эканамічнага супрацоўніцтва дзяржаў, незалежна ад іх сацыяльна-эканамічных сістэм.

Перад Арганізацыяй Аб'яднаных Нацый стаяць вялікія і важныя задачы. Што датычыцца нашай краіны, то, як было заяўлена ў справаздачным дакладзе ЦК КПСС XXIII з'езду Камуністычнай партыі Савецкага Саюза, «мы будзем і надалей разглядаць ААН як арэну актыўнай палітычнай барацьбы супраць агрэсіі, за справу міру і бяспекі ўсіх народаў. Новай правай актыўнага надыходу Савецкага Саюза да ААН з'явілася яго прапанова аб уключэнні ў парадак дня маючай адбыцца XXI сесіі Генеральнай Асамблеі ў якасці асобнага важнага пытання спецыяльнага пункта «Аб заключэнні міжнароднага пагаднення адносна прававых прынцыпаў дзейнасці дзяржаў па выкарыстанню і асваенню Месяца і іншых нябесных цел».

Дзейнасць ААН, як і раней, будзе праходзіць у напружанай і вострай палітычнай барацьбе сіл міру і нацыянальнага вызвалення народаў з сіламі імперыялістычнай агрэсіі, каланіялізму і неакаланіялізму.

Цяпер ААН працуе ў абстаноўцы абвастрэння міжнароднай напружанасці. Відавочнае ўзмацненне авантурызму ў палітыцы імперыялістаў і перш за ўсё імперыялістаў ЗША. Груба парушыўшы Жэнеўскія пагадненні, ЗША па-разбойніцку напалі на Дэмакратычную Рэспубліку В'етнам і вядуць крываваую вайну супраць народа Паўднёвага В'етнама. Амерыканскі імперыялізм не спыняе правакацый супраць гераічнай Кубы.

Далейшае згуртаванне ў ААН усіх антыімперыялістычных і міралюбівых дзяржаў, строгае захаванне Статута ААН, ажыццяўленне прынцыпу універсальнасці ААН з тым, каб яна магла дзейна выконваць свае функцыі, развіццё антыімперыялістычнай накіраванасці ў дзейнасці Савета Бяспекі, на які Статутам ААН ускладзена галоўная адказнасць за падтрыманне міжнароднага міру і бяспекі, ліквідацыя засілля заходніх дзяржаў у Сакратарыяце ААН, канцэнтрацыя дзейнасці на найбольш важных, рашучых пытаннях, што ўваходзяць у кола ведання арганізацыі. — вось напрамак дзейнасці ААН, неабходны для далейшага павышэння яе ролі ў барацьбе за ўсеагульны мир і незалежнасць народаў.

С. ЯКАУЛЕУ.

г. Мінск.

„ВОЖЫКУ“ — 25 ГОД

Два разы ў месяц гэты вельмі папулярны ў рэспубліцы гумарыстычна-сатырычны часопіс трапляе ў рукі дзесяткаў тысяч чытачоў. Ігольнік «Вожыка» маладыя, вострыя. Яны балюча колюць бюракратаў збібокаў, п'яніц, прайдзісветаў—усіх, хто парушае законы нашага жыцця. Але «Вожык» не толькі змагаецца са злом. Ён выходзіць і сумленных людзей агіду да зла і добрае пачуццё гумару.

Доўгіх год табе, «Вожык»!

ГУМАРЭСКА

Паляванне на львоў

Ён курыць люльку, сядзіць такі самавіты, сур'ёзны, у скураным капелюшы, падобным на шлем плантатара. Сёрбае з кудля пива і расказвае.

— Прыехалі мы, значыць, на паляванне. Нацягнулі палатку, вогнішча расклалі. Спякота— жах! Усе ў рэчку палезлі, а я каля палаткі застаўся. Біклагу дастаў, толькі хацеў глыгнуць, як з кустоў выбег... Хто вы думаеце? Сам Леў, яго вялікасць. Спыніўся каля мяне, рот разявіў і ані гук, маўчыць. Бачу, справа дрэнь. Я— за стрэльбу. А стрэльба, як на тое ліха, з рук выпала. Леў ад лютасці аж дрыжыць. Вось-вось кінецца.

Мы ставім на стол свае кудлі, слухаем уважліва.

— І што ж далей?—не вытрымлівае адзін з нас.

— Я зноў—за стрэльбу. Узводжу куркі.
— А леў?
— Леў стаіць. Рыкае на мяне, як леў. Галавой убок ківае... Я адступіў назад крок. Ускінуў стрэльбу.

Паляўнічы зноў робіць паўзу, пыткае люлькаю. Ад нецярплівасці нашы далоні ажно сярбаць—што ж далей будзе?

— А што далей? Убачыў я на дрэве рысь. Прыцэліўся—бабах—і міма.

— А леў уцёк?
— Не, ляпнуў мяне па лысіне і сказаў: «Недарэка, а не паляўнічы!».

— Хто, леў сказаў?
— А хто ж? Леў. Леў Захаравіч. Наш галоўны бухгалтар. Цэлы дзень мне потым праходу не даваў, усё ляў. З-за гэтай рысі. Каб яна на сук напаролася, рыжая кошка.

Васіль ХОМЧАНКА.

Дырэктар сталовай:— Чый волас!
Малюнак С. РАМАНОВА.

УСМЕШКІ ЧЫТАЧОЎ

НЕ УСЕ ЯШЧЭ

Аднаго разу прыходзіць п'яны муж дамоў. Жонка, глянуўшы на яго, спытала:

— Ты ўжо, напэйна, і розум прапіў?
— Ды не, д-д-даражэнькая, толькі грошы.

БАЧЫЎ ТЫ ГРА

Аднойчы сустрэліся два сябры.
— Ты ведасі,—гаворыў першы,— я бачыў у нашым лесу пільца тыграў.

— Не можа быць,—не паверыў другі.— Іх у нас няма.
— А што ж тады там траіцца?—пачырванелі першы.

КРЫЖДА ГУЛЬТАЯ

— Ну і жонка,—незадаволена бурчаў сабе пад нос гультай.— Ніколі толкам нічога не зробіць. Ежу паставіла, а дыжэрку падаць забылася — хутэй на работу набегла. Нічога не зробіш — дзядзёцка самому ўставаць.

НЯСМАЧНАЯ КАПУСТА

Муж есць капусту, моршчыца і гаворыць жонцы:
— Нешта ты сёння капусту нясмачную зварыла.
Жонка пакрыўдзілася:

— Кім ты прыдзірацца, я ў гэту капусту ўсю душу ўдлажыла.

— А мяса ты палажыла?

— Ой, і прайдачка, забылася.

ПРЫВЕЎ ПРЫКЛАД

Ля вогнішча паляўнічыя, як звычайна, гаворылі пра свайх сабак. Адзін паляўнічы захацеў пахваліцца і сказаў:

— Бываюць такія разумныя сабакі, што нават за самога гаспадара разумнейшыя!

— Ну, гэты ты перагнуў, браце,— запырэчыў другі.— та-кіх сабак не бывае.

— Як не бывае?! У мяне самога такі сабак.

ДОКТАР ПАМЫЛІўСЯ

— Доктар, у мяне баліць рука,—звяртаецца дзядуля да доктара.

— Разумеце,—адказвае той,—гэта ў вас ад узросту.

— Што вы выдумляеце! — абурасіцца дзед.— Майй жа на-зе столькі год, як і ружэ, але ж яна не баліць.

Вясёлая біяграфія ЖАРТ

Дымаць дзядзькі

цыгаркамі,—

А дым—аж да нябёс...

Пытаю, хто з іх будзе

Мікола Куранос.

— Любіў ён добра выпіць.
Разыдзёцка, крычыць:
«На ўсю капейку квасу,
На ўсю прашу наліць!».

Як чысціню любіў ён!
І мыўся, дзе стаяў,
Ручнік заўсёды быў з ім—
Ад кажуха рукаў.

— Таксама жонка Ганна
Руплівая ў яго...
— Каб паглядзець, дарэчы,
Ці паліцца ў печы,—
Запальвае агонь.

— Мікола жыў багата...
— Чаго ў яго няма—
Няма вады, лапаты,
Табакі й той няма...

І тут падняўся дзядзька
Ва ўвесь магутны рост:
— А хай іх стопчунь качкі—
Я й ёсць той Куранос...

Янка СІПАКОУ.

МАЛЕНЬКІЯ БАЙКІ

ЗМАГАР ЗА ІСЦІНУ

Зяцц горача даводзіў усім у лесе:

— Кожны звер перад ісцінай павінен на задніх лапах стаяць, таму што ісціна аб'ектыўна і бесмяротна.

Дачуўся пра гэта Воўк, сустрэў Зяцця і пытае:

— Ці праўда, што ты казаў такія словы: «Перад ісцінай кожны звер павінен стаяць на задніх лапах?» Як гэта зразумець, растлумач мне.

— А вось так, як я перад вамі,—адказаў Зяцц і стаў на заднія лапы.

КОРАК

«Каб мяне не было, то, напэйна б, усё віно з бутэлькі вылілася і свет заганіла»,—думае Корака, моцна трымаючыся за бутэльку.

Раптам... Моцны штуршок—і Корака ляціць да столі, а потым закахваецца ў куток. Віно ж, вырваўшыся на волю, упрыгожвае святочны стол.

ЗАЛАТОЕ ПЯРО

Трапіўшы неяк у скрынку для Алоўкаў, бліскучая Аўтаручка

з залатым пяром пачала абурасіцца:

— Фу! І як толькі Паэт трымае вас, такіх абламаных і абгрызеных. Ён жа свае лепшыя творы напісаў мною—Аўтаручкаю з залатым пяром!

Алоўкі не спрачаліся. Яны стаміліся. Многа давялося ім у мінулыя ноч пахадзіць па паперы, пакідаючы за сабою роўныя радкі, перакрэслваючы і напружваючы. Ды і наогул ім было ўсё роўна, хто пасля іх акуратна выводзіць літары і словы—дакладную копію таго, што яны ўмора пакінулі на паперы.

Алоўкі адпачывалі, каб назаўтра зноў рабіць сваю справу.

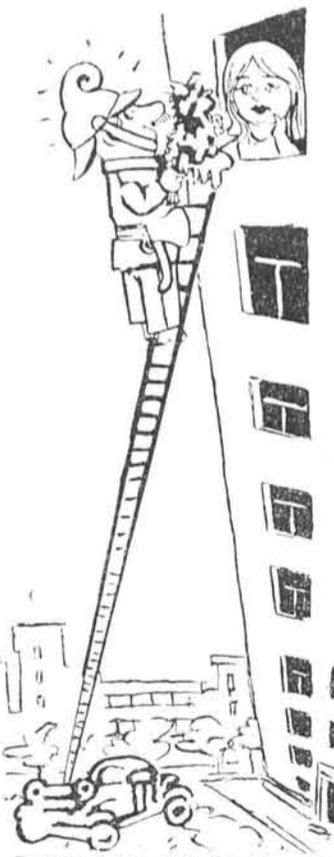
ЗВАЛЬНЕННЕ

Воўк пісаў справаздачу на імя мядзведзя аб гуманізм абыходжанні з авечкамі. Побач стаяла ліса-сакратарка. На паперу села вчала.

— Акуль яна ўзялася?—узлаваўся шэры.

— Бо тут ліпай пахне,—не падумаўшы сказала рыжая.

Воўк звольніў лісу з каншылярыі.

Выкарыстаў службовае становішча.

Малюнак М. ГУРЛО.

Уладзімір ПРАВАСУД

Сіла звычкі

Перастрахоўшчык неяк

трапіў

У пекла, да чарцей у лапы.

А тыя доўга не марудзяць,

І вось ён—у смале па грудзі

І ўжо адтуль ім задае

пытанне:

— Ці ўзгоднена дзе гэтае

купанне?

Цяпер не скажаш

Юнак не скажа ўжо сваёй

каханай:

— Я з неба зорку для цябе

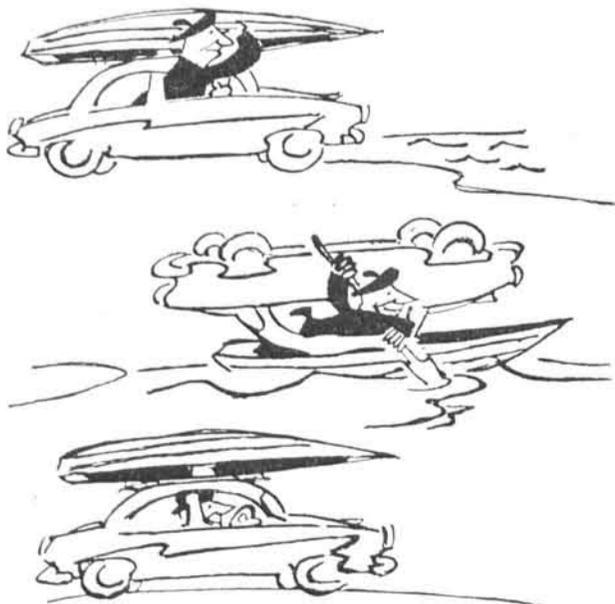
дастану!

Цяпер сказаць ён можа

гэтак толькі:

— З табой мы, любая,

дастанем з неба зоркі.

Без слоў.

Малюнак В. ШМАТАВА.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

НАШ АДРАС:

МІНСК, ЛЕНІНСКІ ПРАСПЕКТ, 77,
ДОМ ДРУЖЫ
РЭДАКЦЫЯ ГАЗЕТЫ «ГОЛАС РАДЗІМЫ»
ТЭЛЕФОНЫ: 1-19-31, 6-97-92, 3-25-32.